

2. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: короткий курс лекцій. – К.: МАУП, 2003. – 480 с.
3. Бугрименко А. Г. Соотношение образа «Я» и внутренней учебной мотивации студентов: автореф. дисс. канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогическая психология» / А. Г. Бугрименко. - Москва, 2007. - 24 с.
4. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія. Основи юридичної діяльності: теоретичні, практичні та деонтологічні аспекти: Науково-методичний та навчальний посібник / С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров; за заг. ред. В.В. Копейчікова. – К.: ВІРА-Р, 2003. – 505 с.
5. Жалинский А. Э. Основы профессиональной деятельности юриста. — Смоленск., 1995. – 102 с.
6. Коваль Н.В. Введение в юридическую специальность (деонтологический аспект): Курс лекций. / Н.В. Коваль. – Донецк, 1998. – 192 с.
7. Рижиков В.С. Теорія і практика конструювання цільових моделей (професіограм) та процесу професійної підготовки майбутніх юристів: Монографія / Рижиков В.С. – Херсон: «Айлан», 2010. – 280 с.
8. Слободчиков В.И., Исаев Е.И. – Основы психологической антропологии. – М.: Школа-Пресс, 1995. – 384 с.
9. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін.: заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. – Вид. 3-є, доопр. та доп. – К.: КНТ, 2008. – 152 с.

Уруська Л.

*студентка СР-32 юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Бернацька І.

*студентка СР-32 юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

Науковий керівник: *к. психол. н., доцент кафедри
психології та соціальної роботи ТНЕУ
Ребуха Л.З.*

СОЦІОКУЛЬТУРНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Сучасний розвиток суспільства вимагає змін як у свідомості індивіда, так і його мисленні, ціннісних орієнтаціях та соціальних установках. Нині важливо, щоб у процесі професійної підготовки соціальних працівників навчальний процес був зорієнтований на культуру, оскільки майбутні фахівці повинні бути компетентними у соціокультурних відмінностях своїх клієнтів порівняно із власними та позитивно ставитися до їх національних культур.

Це зумовило розвиток у навчальній аудиторії соціокультурної компетенції, яка передбачає готовність особистості до міжкультурної комунікації. Змодельоване викладачем на заняттях міжкультурне спілкування передбачає взаєморозуміння студентом сутності такої комунікації. Успіх зазначеного розуміння уможливлене за умови оволодіння ним певної сукупності знань соціокультурної природи та словесними особливостями.

Методологічну основу соціокультурної компетенції майбутніх соціальних працівників становлять основні положення, які закладені про суспільну природу мови в філософії та лінгвістиці [2].

Науковець Ю. Кузьменко соціокультурну компетенцію розглядає як комплекс належних мовленнєвих та позамовних знань, умінь і навичок студента, що дозволяють адекватно спілкуватися в умовах усномовної міжкультурної комунікації [1, с. 6].

У структуру соціокультурної компетенції входять [3, с. 278-280]:

- Загальнокультурна компетенція. На основі власного життєвого досвіду студент формує у своїй свідомості суму загальнопоширених знань про нації, народ країни, а відтак об'єднує отримані універсальні елементи культури в одне ціле, після чого вмiло, при потребi, використовує отриманi знання.
- Лiнгвокраїнознавча компетенція. Оволодіння цією компетенцією включає особливості вербальної та невербальної поведінки. Мовленнєва – передбачає знання лексичних одиниць з національно-культурним компонентом та вмінням користуватися ними в умовах міжкультурної комунікації. Немовленнєва поведінка визначається невербальними (кінесичними, проксемічними і паралiнгвістичними) знаннями та вміннями їх вживати під час взаємодії.
- Соціолiнгвістична компетенція. Студент, оволодівши комплексом знань і вмiнь цієї компетенції у навчальній аудиторії, здатний самостійно робити правильний вибір щодо вербальних засобів спілкування та адекватно ними послуговуватися відповідно до умов спілкування, віку, соціальної приналежності, рівня освіти співрозмовника.
- Культурознавча компетенція. Під час здійснення міжкультурної комунікації майбутній соціальний працівник, на основі сформованої в університеті системи відповідних знань, вмiнь і навичок, повинен враховувати цінності, традиції, звичаї, спiсiб життя, менталітет та iн. народу, представником якого є клієнт соціальної служби.

Сьогодні соціальний працівник є носієм не лише гуманістичних цінностей, а й провідних та актуальних для сучасного, комфортного буття у соціумі – соціокультурних [4]. Формування соціокультурної компетенції у майбутніх соціальних працівників не уявляється нами без системи загально-культурних знань та умiнь, мовленнєвої та немовленнєвої поведінки, певних соціальних взаємин, правил ввічливості і делікатності у поводженні з клієнтом, обізнаності про культуру як своєї країни, так і країни того, хто звернувся за допомогою та iн.

Отже, соціокультурна компетенція є значущою складовою професійної підготовки соціального працівника, оскільки оволодіння нею дає змогу фахівцю успішно спілкуватися з особами інших країн, використовуючи набуті у вищому навчальному закладі соціокультурні знання, вміння і навички.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кузьменко Ю. В. Методика формування соціокультурної компетенції учнів основної школи в процесі навчання англійського діалогічного мовлення / автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Київський національний лінгвістичний університет. – К., 2007. – 22 с.
2. Ребуха Л. З. Методологічне обґрунтування соціальної роботи як виду професійної діяльності за сучасних умов суспільного розвитку / Л.З. Ребуха // Професійна освіта: проблеми і перспективи. – К.: ІПТО НАПН України, 2016. – Випуск 11. – С. 26–31.
3. Сморочинська О. О. Соціокультурна компетенція як складова професійної підготовки майбутнього менеджера / О. О. Сморочинська // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Полтава. – 2011. – С. 277-281.
4. Фурман А. В. Психокультура української ментальності : [наук. вид.] / А.В. Фурман. – Тернопіль : Економічна думка, 2002. – 132 с.

